13/02/2019

Τα χειρόγραφα της Νεκράς Θάλασσας

/ Επικαιρότητα

Τα «χειρόγραφα της Νεκράς Θάλασσας» είναι μια συλλογή περίπου 900 Ιουδαϊκών χειρογράφων. Τα πιο γνωστά κείμενα ανάμεσα στα χειρόγραφα είναι τα αρχαία θρησκευτικά κείμενα που βρέθηκαν σε έντεκα διαφορετικά σπήλαια στη περιοχή Κουμράν, στην έρημο της Ιουδαίας, κατά μήκος της δυτικής ακτής της Νεκράς Θάλασσας. Έγγραφα, επιστολές και πάπυροι, διασώθηκαν σχεδόν ανέπαφοι, ενώ το μεγαλύτερο μέρος των ευρημάτων αποτελείται από χιλιάδες περγαμηνές ακόμα και θραύσματα παπύρων. Είναι γραμμένα στην εβραϊκή, αραμαϊκή και ελληνική γλώσσα. Η μεγάλη σημασία των χειρογράφων αφορά στην αναζήτηση του αυθεντικού πρωτότυπου της Παλαιάς Διαθήκης.

Μια κατσίκα και η περιέργεια ενός βεδουίνου έγιναν η αιτία της σπουδαίας ανακάλυψης

Για χιλιάδες χρόνια στην έρημο της Ιουδαίας υπήρχαν θαμμένα μυστικά στη άμμο που περίμεναν τον νεαρό Βεδουίνο Μωχάμετ Εδ-Διβ. Το 1947 ο δεκαπεντάχρονος βοσκός από τη νομαδική φυλή Τααμιρέ έχασε μια κατσίκα από το κοπάδι του. Η αναζήτησή του τον οδήγησε στην είσοδο μιας σκοτεινής σπηλιάς. Ο βεδουΐνος βοσκός πέταξε μέσα μια πέτρα, μήπως καταφέρει να φοβίσει το ζώο για να βγει έξω. Μόλις όμως πέταξε την πέτρα, ακούστηκε ένας παράξενος θόρυβος, που έδινε την εντύπωση ότι προκλήθηκε από θραύση πήλινων δοχείων. Δεν είχε ιδέα ότι είχε κάνει την ανακάλυψη του αιώνα. Είχε μόλις βρει τους παπύρους της Νεκράς Θάλασσας. Ζήτησε άμεσα τη βοήθεια ενός άλλου γιδοβοσκού για να μπει στη σπηλιά και να ανοίξει τα πήλινα δοχεία. Και οι δύο μαζί διεύρυναν λίγο ακόμη το άνοιγμα, για να μπορέσουν να περάσουν. Έτσι, βρέθηκαν μέσα σε σπήλαιο όπου στο βάθος, ήταν τοποθετημένα το ένα δίπλα στο άλλο, μια σειρά άθραυστα πιθάρια, με πήλινα καλύμματα. Απ’ αυτά, που ήταν συνολικά οκτώ, τα επτά βρέθηκαν κενά, προφανώς συλλημένα από παλαιότερη ανάλογη επίσκεψη. Το ένα

από αυτά περιείχε οχτώ κυλίνδρους τυλιγμένους με λινά υφάσματα επιχρισμένα με μια κολλώδη ουσία. Οι βοσκοί τα πήραν μαζί τους.

Ο βοσκός, που είχε εντοπίσει τα χειρόγραφα πρώτος με τη βοήθεια των συντρόφων του, μετέφερε τα ευρήματα στη Βηθλεέμ σε έναν έμπορο αρχαιοτήτων για να τα αξιολογήσει. Ο έμπορος μέσα από την εμπειρία του κατάλαβε ότι είχε να κάνει με έναν θησαυρό αμύθητης αξίας. Έστειλε τους δυο βοσκούς πίσω στις σπηλιές για του φέρουν τα ευρήματα που είχαν απομείνει. Επέστρεψαν με άλλους εφτά παπύρους στα χέρια. Χωρίς να έχουν την παραμικρή ιδέα για την αξία που είχαν τα ευρήματα, πούλησαν σε χαμηλή τιμή τους τέσσερις στον έμπορο και τους υπόλοιπους τρεις σε έναν άλλο ενδιαφερόμενο. Εκείνοι με τη σειρά τους πλούτισαν πουλώντας πέντε από τους οχτώ κυλίνδρους στο Συρο-ορθόδοξο Μητροπολίτη Αθανάσιο Γιεσουέ Σαμουέλ, στα Ιεροσόλυμα. Τους υπόλοιπους τρεις κυλίνδρους τους αγόρασε ο Ελιέζερ Λίπα Σουκένικ, στρατηγός και καθηγητής στο εβραϊκό Πανεπιστήμιο της Ιερουσαλήμ. Στην αγορά κατέφθαναν κάθε τόσο νέα αποσπάσματα χειρογράφων. Στους αγοραστές προσφέρονταν και άλλα αρχαία αντικείμενα όπως πιθάρια, λύχνοι, στάμνες και πιάτα. Οι αγοραστές πλήθαιναν. Ανάμεσα τους συγκαταλέγονταν Πανεπιστήμια, αρχαιολογικές υπηρεσίες, ειδικοί καθηγητές, αρχαιολόγοι, αρχαιοπώλες, αρχαιοκάπηλοι και συλλέκτες. Είχαν διαμορφωθεί οι τιμές ενώ τα χειρόγραφα πωλούνταν με τον τετραγωνικό πόντο.

Το έργο του καθηγητή Σουκενίκ

Όταν ο καθηγητής αγόρασε τους παπύρους, έκανε σκοπό της ζωής του να ανακαλύψει τη σημαντικότητα των ευρημάτων. Αψηφώντας τις αραβο-ισραηλινές εντάσεις, ταξίδεψε για να συναντήσει τον Αρμένιο μεσολαβητή που του εξασφάλισε τα χειρόγραφα. Σε αυτή την «παράνομη» συνάντηση ο καθηγητής παρέλαβε ένα κομμάτι δέρματος για να το εξετάσει. Με την πρώτη ματιά ο

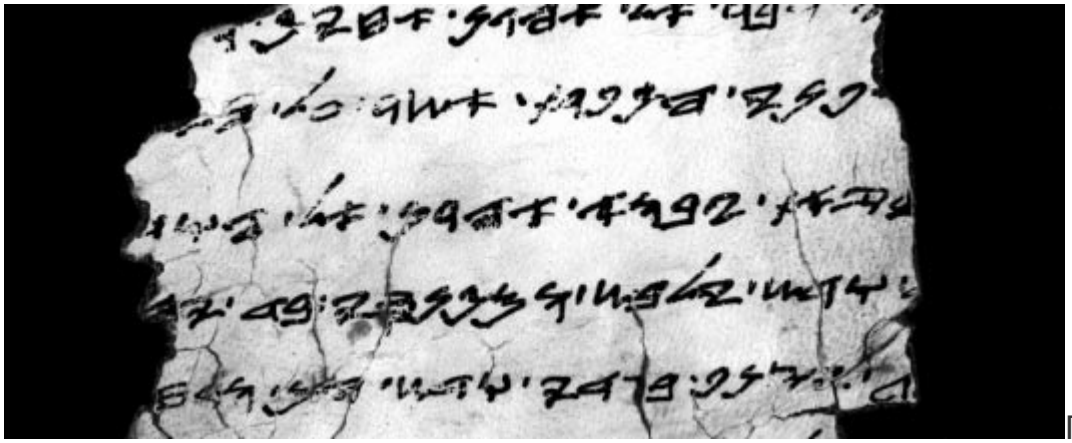

Πρόθυμος να μάθει αλλά και να αποκτήσει ακόμα περισσότερα χειρόγραφα συνάντησε τον κάτοχο των τριών παπύρων. Με το που ξετύλιξε και αντίκρισε τα γραπτά έμεινε έκπληκτος βλέποντας κείμενα στην εβραϊκή γλώσσα, που ήταν τουλάχιστον χίλια χρόνια παλαιότερος από κάθε άλλο βιβλικό εύρημα.

Οι επίσημες ανασκαφές

Οι επίσημες ανασκαφές άρχισαν στις 21 Ιανουαρίου και τελείωσαν στις 3 Μαρτίου του 1952. Ερευνήθηκαν στην περιοχή Μουραμπάατ τέσσερα σπήλαια και τα εκεί ευρήματα καλύπτουν μια χρονική περίοδο άνω των πέντε χιλιετιών, από την τέταρτη π.Χ. χιλιετία ως και τις αρχές της δεύτερης χιλιετίας μ.Χ. Το σύνολο των ανασκαφών στην περιοχή του Κουμράν, έδωσε στους ερευνητές μια αρκετά μεγάλη συγκομιδή ευρημάτων. Από τις 270 περιοχές που ερευνήθηκαν με ανασκαφή, στις

ώ σε 11 σπήλαια

Οι επιστήμονες

αρίθμησαν τα σπήλαια σύμφωνα με τη σειρά ανεύρεσής τους με αριθμούς από το 1 έως το 11 συνοδευόμενους από το κεφαλαίο γράμμα Q (Qumran – Κουμράν): 1Q, 2Q, 3Q, 4Q … 11Q. Τα πλουσιότερα σε απόδοση σπήλαια είναι τα 1Q, 4Q και 11Q. Ειδικά για το σπήλαιο 4Q, οι ειδικοί υπολογίζουν σε 400 περίπου τα βιβλία που έπρεπε αρχικά να είχαν τοποθετηθεί στα πιθάρια που βρέθηκαν εκεί.

Αν και τα ίδια τα χειρόγραφα χρονολογούνται συνολικά από τα μέσα του 3ου π.Χ. αιώνα ως τα μέσα του 1ου μ.Χ. αιώνα, αποδείχθηκε ότι η πλειοψηφία τους γράφηκε κατά το διάστημα μεταξύ του 1ου π.Χ. και 1ου μ.Χ. αιώνα. Τα παλαιότερα από τα χειρόγραφα αυτά περιέχουν βιβλικά κείμενα. Από τα πιο χαρακτηριστικά ευρήματα

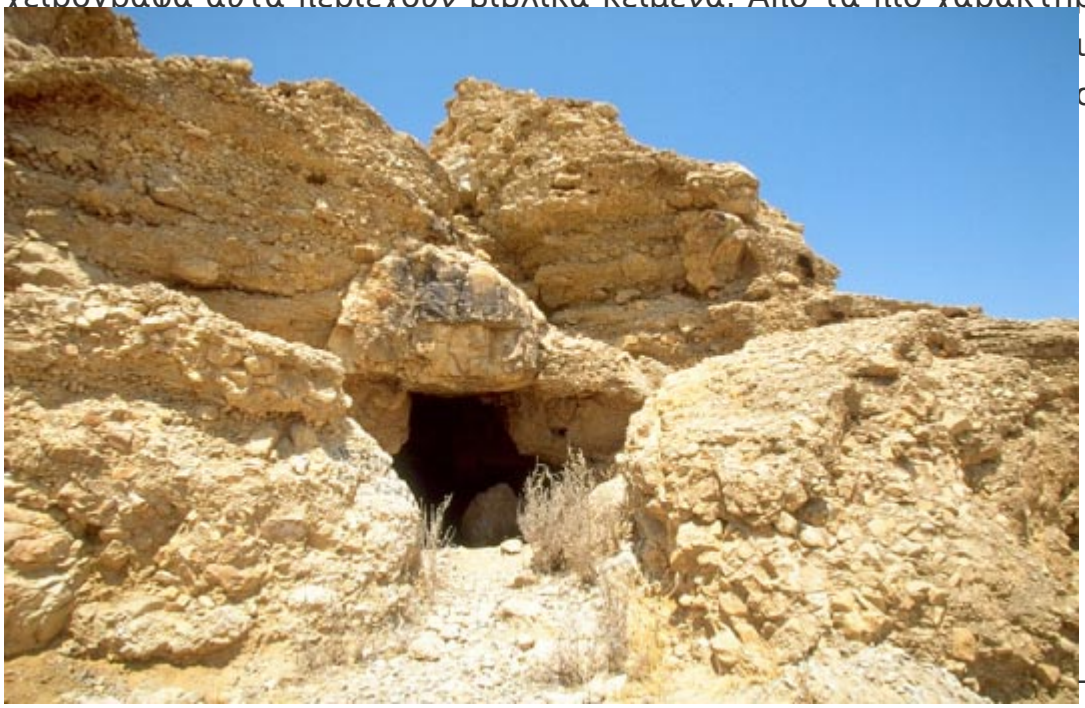

ιο της πειθαρχίας σκότους.

Το σπήλαιο Q3

μεταξύ άλλων έκρυβε τους γνωστούς ως «ορειχάλκινους κυλίνδρους» που περιείχαν έναν κατάλογο θησαυρών των εσσαϊκών ιερών, καθώς και τους τόπους όπου ήταν κρυμμένοι. Στο σπήλαιο Q4 βρέθηκε το σημαντικότερο τμήμα της βιβλιοθήκης των Εσσαίων όπου περίπου 100 χειρόγραφα περιέχουν βιβλικά κείμενα και αποτελούν το σύνολο σχεδόν των εβραϊκών γραφών. Επίσης, ένας αριθμός από καλά διατηρημένα χειρόγραφα σώθηκαν στο σπήλαιο Q11 όπου ανάμεσα στα χειρόγραφα βρέθηκε ένας μεγάλος πάπυρος με κανονικούς, απόκρυφους και άγνωστους ψαλμούς.

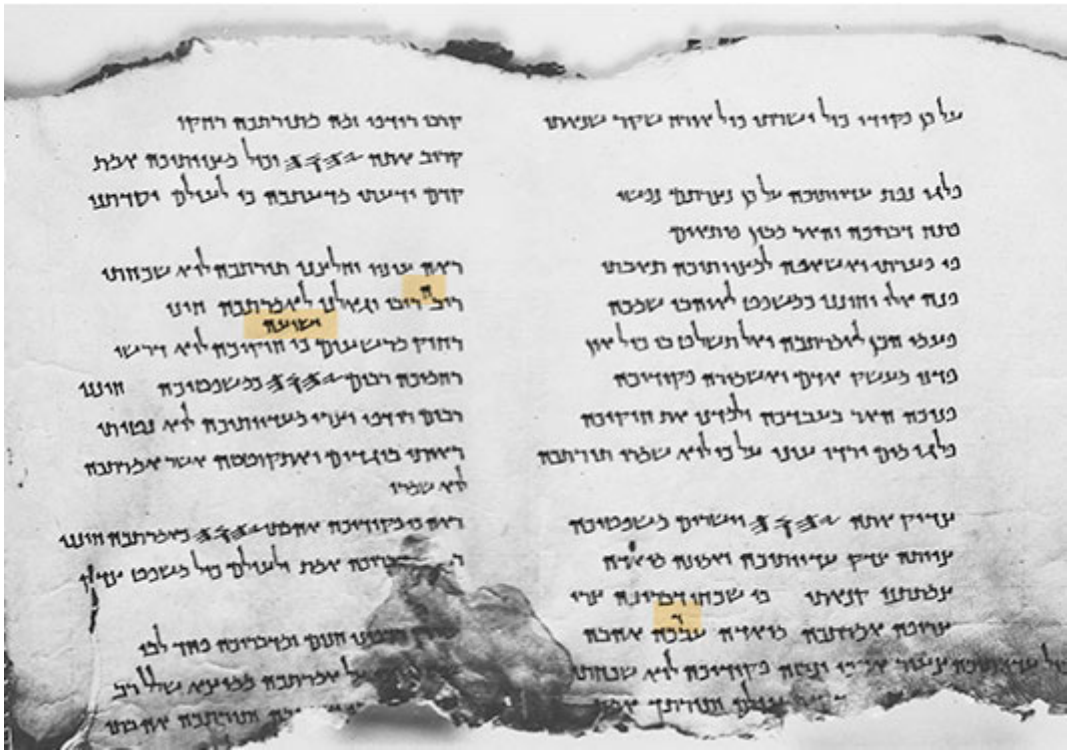

Στην περιοχή Ουάντι Μουραμπάατ, 18 χιλιόμετρα νότια του Κουμράν, βρέθηκαν έγγραφα που είχαν εγκαταλείψει φυγάδες από το στράτευμα του Μπαρ Κοχμπά, ο οποίος οδήγησε τους Εβραίους σε μία καταστροφική εξέγερση κατά τής Ρώμης στο 132-135 μ.Χ. Σε μια τρίτη περιοχή στα κεντρικά παράλια περίπου της Νεκράς Θάλασσας και ονομάζεται Ουάντι Σεϊγιάλ, βρέθηκαν αξιόλογα χειρόγραφα, όπως μια ελληνική μετάφραση του 1ου μ.Χ. αιώνα των 12 μικρών προφητών και πολλά έγγραφα αραμαϊκά και ελληνικά….

Μία τέταρτη περιοχή 10 χιλιόμετρα βόρεια της αρχαίας Ιεριχούς έκρυβε 40 έγγραφα σε πολύ κακή κατάσταση, τα οποία είχαν κρύψει Σαμαρείτες, πριν αντιμετωπίσουν τους στρατιώτες του Μεγάλου Αλεξάνδρου (331 π.Χ.). Πρόκειται για νομικά έγγραφα γραμμένα στην αραμαϊκή γλώσσα με μεγάλη ιστορική αξία. Τα χειρόγραφα των σπηλαίων της περιοχής του Κουμράν, διακρίνονται ανάλογα με το περιεχόμενο τους σε δύο βασικές κατηγορίες:

-Στα βιβλικά κείμενα και υπομνήματα

-Στα εξωβιβλικά κείμενα

Πηγή: **www.mixanitouxronou.gr**